

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Епископ Софроний Врачански“ – ВИДИН

ул. „ул. „Бачо Киро“ №10; 094 /600-282; info-500111@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Милотин Борисов
Директор на ОУ Епископ Софроний
Врачански“ – ВИДИН

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

на ОУ „Епископ Софроний Врачански“ –

Видин за периода 2024 - 2029 година

Стратегията за развитие на училището за периода 2024-2029 година е приета на Педагогически съвет с Протокол № 11 от 13,09,2023г., утвърден със Заповед № 60 от 9,10,2023г. На Директора на ОУ „Епископ Софроний Врачански“ – гр. Видин.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения

1. Нормативна основа
2. История. Статут
3. Администриране

II. Анализ на състоянието на образователната институция

III. SWOT анализ

IV. Мисия и визия на училището. Принципи

V. Стратегическа цел и подцели. Дейности по оперативните цели

VI. Индикатори за измерване на дейностите по изграждане системата за качество

VII. Приложение: План за изпълнение на дейностите по стратегията за развитие

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия определя развитието на ОУ „Епископ Софроний Врачански“ , гр. Видин през следващите 5 години чрез оптимизиране и обновяване на технологиите, методите, средствата и организацията на дейностите в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство.

Стратегията формулира приоритетните задачи за развитие на училището в периода 2024 – 2029 г., планира действия за реализация на желаните промени, интегрира действията на различните институции, структури и лица, които имат отношение и влияние върху развитието на училището, за да се превърне в благоприятна среда за образование и възпитание на учениците. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната среда и представят вижданията ни за европейско развитие на училището.

Стратегията отразява основната цел и приоритетите на училищната образователна политика – осигуряване на високо качество на образование и създаване на условия за личностно развитие на учениците чрез формиране и развитие на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания.

1. Нормативна основа

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложи в следните документи:

1. Правна рамка на ЕС

- 1.1. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование;
- 1.2. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот.
- 1.3. Програма „Образование“ 2021-2027 с европейско финансиране.

2. Национална правна рамка

2.1. При разработването на стратегия за развитието си институцията се е съобразила с редица национални стратегически документи:

- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.)
- Национална стратегия за детето (2018 – 2030 г.);
- Национална програма за развитие „България 2030“;
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030);

- Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030);
- Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2023 – 2026, приета с Решение № 51 от 23.01.2023 г на Министерския съвет от 26.01.2023;
- Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
- Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България;
- Национална квалификационна рамка на Република България;
- Национални програми за развитие на образованието;
- Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО).
- Държавни образователни стандарти
- Областната стратегия за развитие на област Видин;
- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Общинска стратегия за развитие на образованието;
- Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и др.

2.2. Стратегията за развитие на училището се разработва в съответствие с изискванията на:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Закона за закрила на детето;
- Закон за защита на личните данни;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закон за семейните помощи за деца;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;
- Държавните образователни стандарти;
- Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование;
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и др.

В съответствие с посочените по-горе документи в центъра на образователния процес, възпитанието и социализацията в общността се поставя детето с неговите интереси и потребности.

Настоящата Стратегия за развитие на ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.1, ал. 3, 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

Стратегията за развитие на ОУ „Епископ Софроний Врачански“ гр. Видин обхваща петгодишен период от 2024 до 2029 учебни години, като се актуализира при необходимост. Към Стратегията за развитие на училището ежегодно се прилага план за действие и финансиране, а резултатите от изпълнението се отчитат в края на всяка учебна година.

Стратегията за развитие на, ОУ „Епископ Софроний Врачански“ гр. Видин е одобрена от Обществения съвет на училището (чл. 269, ал. 1, т. 1 от ЗПУО).

2. История и статут

Училище “Епископ Софроний Врачански“ - Видин е основано през 1941 година, като начално. В годините преминава през основно, ОУЗТО, СПТУ, ОУ с професионални паралелки и в съответствие със закона който влиза в сила от 1 август 2006г. като **основно училище**. Училището започва пред 1941 година с 40 ученици и достига своя най-голям прием през 1989 година с 792 ученици, обучавани от 84 учители и възпитатели. Поради силен демографски срив в град Видин и областта /продължил твърде дълго/, започва необратим процес за намаляване на ученици. Предвид обучението на деца билингви/роми/и желанието на ромския етнос да поддържа многодетни семейства този отрицателен процес в годините по-слабо се усеща по отношение на броя на обучаващите. Въпреки това той намалява по две обясними причини: желание за интеграция и заминаване извън страната. През учебната 2007/2008г. учениците са 469, обхванати в 23 паралелки, през учебната 2015/2016г. - учениците са 508 обхванати в 29 паралелки, обучавани от 43 учители. Към настоящия момент за учебната 2023/2024 г. в училището има 13 паралелки, наброяващи 199 ученика.

Училището е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е основно от I до VII клас.

Училището осигурява общообразователна и разширена подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел развитието на интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин е общинско училище, което пази своя облик и традиции като устойчив образователно-възпитателен и център със самостоятелна, гъвкава и активна училищна политика, чийто фокус е ученикът с неговите индивидуални заложби, интереси и потребности и ефективното реализиране целите на образованието.

ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин е основно училище с два етапа на основна образователна степен:

- начален етап: 1. – 4. клас;
- прогимназиален етап: 5. – 7. клас.

Чрез непрекъснато осъвременяване на материално-техническата база и постоянно усъвършенстващи се високо квалифицирани педагози, училището се е утвърдило като модерно и конкурентноспособно.

На учениците се осигуряват условия да развият своя интелектуален, физически и духовен потенциал. в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите им.

Предимство на училището е целодневната организация на учебния процес като инструмент за ефективна самоподготовка, превенция на отпадане от училище, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси. В училището са сформирани 13 паралелки. Една в подготвителна група; 8 в НУС, 1 и 4 клас; 4 паралелки 5/7 клас. Училището осигурява обедно хранене и целодневно обучение на учениците.

3. Администриране

Постигането на стратегическите и оперативните цели за планирания пет годишен период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, бюджет и отчитане на резултатите.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественния съвет като орган за граждански контрол.

Част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства, се осигуряват от:

- делегирания бюджет на училището;
- целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – кмет на община Видин;
- собствени средства;
- средства от проекти, финансирани от ЕС;
- национални програми и проекти финансирани от МОН.

Финансирането от делегирания бюджет се определя спрямо броя на учениците за съответната учебна година, Закона за публичните финанси, чл. 4 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин работи на делегиран бюджет от 2008 година. Има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи гарантира сигурност при управлението на финансовите средства.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ

1. Характеристика на образователната среда: Основни предизвикателства пред образователната система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин

Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и дигитализацията на образователния процес.

Влиянието на външните фактори върху развитието на образованието има негативно въздействие, изразяващо се в нарастващата дисхармония между мисията на училището и неясно дефинираните изисквания към качеството на образованието. Училището като институция функционира в условията на променена и агресивна среда, която оказва силно влияние върху мотивите за учене, а също така и върху поведението на учениците. Динамично променящите се обществени отношения и дигитализацията на образователния процес налагат нови предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване.

Единствен начин за справяне с предизвикателствата е изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане. Училището е изправено и пред предизвикателството да осигури възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици.

В контекста на приобщаващото образование ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин дава ясен знак за хуманизъм и толерантност, тъй като в него се обучават интегрирано 9 ученици със специални образователни потребности (СОП) от I до VII клас. Училището е започнало процеса на интеграция на ученици със СОП още през 2000 година.

Привличането на родителите като активни участници в училищния живот и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет е добър пример за демократичния дух на училището.

В училището е сформиран и Ученически съвет като форма за ученическо самоуправление, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и изразяват мнения, и дават предложения за училищните дейности. Училищното ръководство съдейства на учениците от Ученическия съвет да получават подкрепа и от органите на местно самоуправление при техни инициативи. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

Автономията на училището включва правото му да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците. Това е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми, свързани с природните и обществени науки, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение. В рамките на вътрешноучилищната квалификация, в училището се организира въвеждаща квалификация, ориентирана към млади и новоназначени педагогическите специалисти с цел адаптиране в образователната среда и за методическо, и организационно

подпомагане. Въвеждащата квалификация се организира в рамките на вътрешноинституционалната квалификация като на лицето се определя наставник.

В ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин продължаващата квалификация на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по международни и национални програми. Всеки педагогически специалист повишава своите компетентности, като участва в семинари, дискуссионни форуми, открити практики с цел обмяна на опит, представяне на проекти и др.

В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика, насочено и към напредъка на учениците.

Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

2. Демографска характеристика:

3. Характеристика на училището:

3.1. Ученици

В училището се обучават ученици от I до VII клас включително, живеещи в кв. Нов път гр. Видин и населени места от общината –с. Новоселци.

Анализът на движението на ученици показва, че учениците се преместват основно по семейни причини, преместване поради смяна на местоживееене и напускане на страната. В периода от 2022 до 2023 година има отписани от училище 14 ученици.

Средният годишен успех на училището през периода 2020 – 2023 година, по учебни години е :

1. За учебната 2020/2021 година е Добър 4.05
2. За учебната 2021/2022 година е Добър 3.50
3. За учебната 2022/2023 година е Добър 3.75

В училището са създадени възможности за включване на учениците в разнообразни форми на занимания по интереси:

- Клуб Аз творецът “-7 клас;
- Клуб ,“Математиката лесна и забавна ,“ – 7 клас;
- Клуб Дигитален свят ,“-4 клас;
- ,“Приказен свят“- 3 клас ;
- .Група НП „Заедно в изкуствата и спорта“,“приложни изкуства“5 и 7 клас и ,“волейбол – 1 / 4 , 5 / 7.

3.2. Педагогически специалисти и непедагогически персонал

През учебната 2022/2023 година щатният персонал в ОУ „Епископ Софроний Врачански“ е 33,5, от които 22 педагогически специалисти, в т.ч. директор и 11,5 души непедагогически персонал.

Училището се управлява от директор. 22 преподаватели са с висше образование, ОКС „магистър“ или „бакалавър“. Голяма част от учителите повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, придобиване на квалификационни степени. Носители на професионално – квалификационни степени са 92 % от педагогическите специалисти:

Квалификационна степен	V	IV	III	II	I
Брой педагогически специалисти	2	1		2	1

Кариерно развитие на учители и възпитатели:

Кариерно развитие на учители и възпитатели (брой)		
Учител:	5	Възпитател 2
Старши учител	19	Старши възпитател 2
Главен учител	1	Главен възпитател 0

По отношение на възрастовите характеристики на персонала – педагогически и непедagogически – процентът на работещите:

- над 60 годишна възраст – 6;
- между 50 и 60 годишна възраст – 16;
- от 40 год. до 50 год. – 5;
- от 30 год. до 40 г.– 4;
- под 30 г.– 2;

През последната година се *намалява* броят на младите учители.

В училището има една синдикална структура, която оказва положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на училището. Същата участва при разработване на вътрешноучилищните правилници, правила и процедури.

3.3. Материална и учебно-техническа база

ОУ „Епископ Софроний Врачански“ се помещава заедно със сграда построена през 1971г.

Създадена е уютна вътрешна среда, добре обзаведен сграден фонд – 21 стаи, в това число: два компютърни кабинета, стая за целодневна обганизация на учебния ден за начален етап, медицински кабинет и столова за хранене.

В училището функционира кабинет по природни науки, има изградена спортна площадка, две комбинирани игрища, достъп до Интернет, Wi-Fi мрежа. Учебно-технически средства – преносими компютри, таблети, мултимедии, техника за размножаване, бели дъски, интерактивна дъска, интерактивен дисплей. Училището няма обособен физкултурен салон.

4. Мерки за повишаване качеството на образованието

Нарастват изискванията към образователните институции и, ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образованието и осигуряване на условия за развитие на уменията, талантите и способностите в областта на науките, технологиите и изкуствата, за насърчаване към здравословен начин на живот, физическа активност и занимания със спорт в училище:

4.1. Насочени конкретно към учениците:

- формиране на умения за учене и компетентности в областта на българския и на чужд език;
- формиране на културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
- подкрепа при формиране на инициативност и предприемачество, дигитални компетентности, STEM умения и др.;
- овладяване на базисни знания и развитие на компетентности в областта на природните науки за здравословен и природосъобразен начин на живот;
- насоченост към формиране на социални умения за общуване, самооценка, самоконтрол, работа в екип и др.;
- проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всеки ученик;
- осигуряване на обща и/или на допълнителна подкрепа за ученици с обучителни трудности и/или с проблемно поведение, в риск от отпадане, със специални образователни потребности;
- постигане на устойчивост/повишаване на резултатите от НВО;
- осигуряване на занимания по интереси според желанията на учениците и възможностите на училището;
- развиване и поддържане на физическата дееспособност и осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности и др.

4.2. Ориентирани към педагогическите специалисти:

- ефективно планиране (дефиниране на ясни образователни цели и планиране на

дейности, надграждащи усвоеното и ориентирани към самостоятелна, творческа работа от страна на учениците), избиране и прилагане на иновативни методи, техники и средства при провеждане на учебния час, мотивиращо управление на паралелката;

- използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес;
- осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
- процес на непрекъснато повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и др.

5. Гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование, патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците.

Повишава се необходимостта от гражданско участие и училището работи активно за повишаване на гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование (по общообразователни учебни предмети, включени в раздел А), в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие.

В училището се планират и реализират дейности, насочени както за запознаване на учениците с националните, европейските и световните културни ценности и традиции, така и за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание, ритуализацията на училищния живот.

В училището се планират и реализират дейности и инициативи, свързани с миналото и фолклорните традиции на Видин и региона, както и за запознаване на учениците с националните, европейските и световните културни ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание и възпитаване в съпричастност към глобалните проблеми на света.

Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език. За постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език във всички класове се залагат часове по БЕЛ-ИУЧ и се провеждат разнообразни инициативи.

В работата на педагогическите специалисти водещи са иновативността и ефективността, организацията на образователния процес се гради на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети. Налице е и интегритет на науките – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда.

6. Осигуряване на равен достъп до образование и превенция на риска от ранно отпадане

Традиционно училището определя като един от основните си приоритети превенцията на ранното напускане на учениците и превенцията от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст. Усилията на училищната общност са насочени към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието.

Училището прилага мерките, регламентирани в Постановление № 100 на Министерски съвет от 8.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на ученици;
2. своевременно извършване на посещения по домовете на ученици в риск от отпадане, за

които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини;

3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция;
4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот и др.

Ориентацията към интересите и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика са акцент в работата на всеки учител с оглед преодоляване на пречките пред ученето.

Важно място е отделено на дейности, ориентирани към осигуряването на равен достъп до качествено образование и приобщаване на учениците от уязвими групи.

7. Приобщаване на учениците, противодействие на агресията, тормоза и насилието

Училището осигурява обща подкрепа за личностно развитие, която е насочена към всички ученици, гарантира участието и изявата им в образователния процес и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
2. кариерно ориентиране на учениците – провеждано от класния ръководител;
3. занимания по интереси;
4. дейности за превенция на обучителните затруднения, вкл. логопедична работа;
5. допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително с ученици, за които българският език не е майчин;
6. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
7. провеждане на консултации с всички ученици според компетенциите им.;

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск и с хронични заболявания.

Училището прилага не само политика за подкрепа за личностно развитие на учениците, но и за изграждане на позитивен организационен климат и за утвърждаване на позитивна дисциплина.

Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Основен принцип в утвърждаването на позитивна дисциплина е институционалната политика за противодействие на тормоза и насилието, полагането на координирани и последователни усилия за предотвратяване на агресията във всичките ѝ видове и създаване на по-сигурна среда в образователната институция. При работата с учениците се прилагат мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

В организирането и провеждането на всички дейности се прилагат принципите на:

- хуманизъм и толерантност;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- автономия при провеждане на образователни политики;
- самоуправление и децентрализация;
- прозрачност на управлението;
- предвидимост на развитието на училищното образование и др.

III. SWOT АНАЛИЗ

Целта на SWOT – анализа е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по-обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози, възможности
ОБЛАСТ 1 УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА	
Критерий 1. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО	
<ul style="list-style-type: none"> • Работеща и ефективна вътрешна нормативна уредба. • Добър ред и организация на училищния живот. Липса на свободни часове. • Високи стандарти на предлаганото образование. • Ефективни учебни планове, които отговарят на потребностите на 21 век. • Условия за повишаване мотивацията за учене у учениците: индивидуален подход, инициативи за изява на способностите и възможностите им. • Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес. • Коректно и редовно обезпечаване на средства за възнаграждения и осигурителни вноски. • Информация за дейностите на училището чрез поддържане на училищен сайт. 	<ul style="list-style-type: none"> • Очертаваща се криза за недостиг на учителски кадри по определени направления. • Свиване на разходната част от бюджета на училището. • Неуспешна реализация на план-приема на ученици в първи клас. • Липса на добри условия за извънкласни дейности поради малкия брой стаи.
Критерий 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ	
<ul style="list-style-type: none"> • Добро управление на финансовите средства • Опит при планирането и разходването на финансовите средства • Изградена система за финансово управление и контрол на публичните средства 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на инициативи за насърчаване на дарителската дейност
Критерий 3. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА .	
<ul style="list-style-type: none"> • Обезпеченост с високо компетентни и мотивирани учители. • Квалифицирани преподаватели – 92 % имат ПКС • Включване на учителите в различни форми на квалификация, с цел креативност и стремеж към самоусъвършенстване. 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно познаване на нормативната уредба от част от педагогическия персонал. • Все още нисък социален статус на учителската професия. • Общо застаряване на учителските кадри.
ОБЛАСТ 2. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС	
<ul style="list-style-type: none"> • Средишно училище с едносменен режим на работа и целодневна организация на 	<ul style="list-style-type: none"> • Липса на физкултурен салон. • Увеличаващ се процент на

<p>учебния ден.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Високи стандарти на предлаганото образование. • Работа по проекти. • Осигуряване на равен достъп до образование. • Относително стабилни резултати на учениците на НВО - гаранция за успешна реализация в утвърдени средни училища след завършване на етапа. • Добро равнище на получените знания и изградени умения, съобразени с ДОС. • Училището разполага с добре поддържани спортни игрища. • Достъп до интернет – Wi-Fi мрежа. 	<p>незаинтересовани и неактивни родители.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчни умения за справяне с ниската мотивация за учене. • Влошаване на демографските показатели. • Отрицателно влияние на средата върху мотивацията на учениците за учене. • Негативно отношение към училището. • Влошено качество на живот и предпочитания за мигриране в чужбина от страна на родителите.
---	---

2. Анализ на **вътрешните** фактори на училището-SWOT анализ.

Основни елементи на вътрешната среда	Силни страни	Слаби страни
<p>2.1 Ученици</p>	<p>Стабилен прием в подготвителни групи и първи клас до седми клас, запазване броя на обучаваните . Децата със СОП на в границите на нормата-9 ученика.</p> <p>Имат добри условия за обучение и възпитание.</p> <p>Осигурена е денонощна охрана в училището.</p> <p>Училището има създадена система за ритуализация.</p> <p>Осигурена целодневна организация и хранене в начален етап.</p>	<p>Ниският процент на социална реализация, демотивира ромските деца. Билингвизма затруднява пълноценния процес в училищното обучение. Невъзможност на голяма част от ромските семейства да оказват помощ в учебната работа на децата си .</p> <p>Миграция на семейства.</p> <p>Институционално и културно обкръжение.</p>
<p>2.2 Кадрови ресурси</p>	<p>Кадровата характеристика е много добра.</p> <p>Преподавателския екип е с висока квалификация и допълнителна такава за работа с билингви.</p> <p>Работят в екип. Прилагат интерактивни методи.</p> <p>Постоянно се работи за повишаване на квалификацията.</p> <p>Гарантира се екипност и мобилност на педагогическия</p>	<p>Запазва се броя на учителите .</p> <p>Опит за възвръщане на обществен престиж на професията .</p> <p>Нова законова уредба, която не регламентира добре работата на учителите.</p>

	<p>екип.Участват в регионални и национални изяви.</p> <p>Училището приема на работа млади специалисти и ги обучава и подпомага.В началото на професионалния им път ги стимулира за продължаващо образование.</p>	
<p>2.3 Учебно-техническа и материална база</p>	<p>Добра материална база,оформени пространства,адаптиран физкултурен салон,компютърни кабинети.</p> <p>Оборудвани класни стаи и кабинети.</p> <p>Библиотека с постоянно обогатяващ се библиотечен фонд.</p> <p>Лична училищна литературна библиотека от 3 училищни книги,книги за учители,диплярни за изявени деца и по проекти .</p> <p>Училищен автобус.</p>	<p>ВИК</p> <p>Саниране на сградата.</p>

Необходимостта от петгодишна Стратегия за развитие на ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин за периода 2024-2029 г. е продиктувана от амбицията ни за осигуряване на интегрирани и достъпни услуги за образование, както и за приобщаване на ученици (включително от уязвими групи, със специални образователни потребности и със затруднения при усвояване на учебното съдържание) за пълноценно участие в образователния процес и за взаимодействие с родителите и превръщането им в активни партньори.

Тя е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование образователните принципи и цели, заложен в текстовете на ЗПУО. Заложените приоритетни области обхващат всички значими предизвикателства в системата на образованието и обучението и последователно намират своето систематично място в нея.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни.

IV. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО. ПРИНЦИПИ

1. Мисия на училището

Мисията на училището е да организира и създава условия за личностно развитие на учениците чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания. Равният достъп до образование е израз на политиката на училището за

прилагане на личностен подход и съобразяване с индивидуалните особености и различия на всеки ученик. Качественото образование се свежда не само до усвояване на знания, но и до развитие на личността, създаване на условия за изява на нейните творчески и индивидуални способности с цел добра социална реализация. Затова училището подкрепя и подпомага усилията на всеки ученик да израсне като личност с богата култура, с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, с висока нравственост и толерантност към другия.

2. Визия на училището

ОУ „Епископ Софроний Врачански“ е модерно и конкурентноспособно училище, То е увлекателно за учениците, създаващо среда за качествено училищно образование, вдъхновяващо за учителите, приобщаващо за родителите, основаващо се на демократични принципи и подготвящо училищната общност за предизвикателствата на 21 век.

Екипът на образователната институция провежда политика на партньорство, диалог и сътрудничество с всички заинтересовани страни. Да подпомага учениците в развитието и усъвършенстването им в оптимална училищна среда, с квалифицирани учители и в партньорство с родителите. Усилията ни са насочени към придобиване от учениците, не само

на базово образование, но и на актуални знания, умения и компетентности, които са им необходими, за да се реализират успешно в социалната среда, с проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.

През следващите години училището трябва да продължи да бъде привлекателно и приобщаващо за учениците, създаващо среда за качествено образование, вдъхновяващо учителите, партньор за родителите.

В следващия 5-годишен период ще продължим да изграждаме навици за здравословен природосъобразен начин на живот, като запазим лекарската грижа, традиционните форми на предходни проекти, както и ще се включим в нови такива.

3. Принципи

- **Законосъобразност** – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.
- **Всеобхватност** – училищните политики да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- **Прозрачност** – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- **Документирание** – документирание на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни документи чрез протоколи на методични обединения и на педагогически съвети и тяхното съхранение и архивиране.
- **Обратна връзка** – получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- **Приемственост** – продължаване на прилагането на политиките в образователната институция, съхранение на натрупания от предходни години опит.
- **Равнопоставеност** – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ. ДЕЙНОСТИ ПО СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Стратегически цели

Повишаване авторитета ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкурентноспособна.

Стратегическите цели на ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин са ориентирани към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

Стратегическа цел 1: Повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик, създаване на учеща среда за осигуряване на щастливо детство за всяко дете.

Стратегическа цел 2: Повишаване ефективността на управлението на училището.

Стратегическа цел 3: Привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

Стратегическа цел 4: Осигуряване на съвременна и ефективно подкрепяща образователния процес институционална среда.

2. Оперативни цели

Разработените оперативните цели произтичат от мисията и визията на училището, съобразени са с целите и принципите на училищното образование и са ориентирани към системата за управление на качеството на обучението, възпитанието и социализацията в образователната институция и към институционалната среда при отчитане взаимодействието между участниците в образователния процес и сътрудничеството със заинтересованите страни.

Оперативна цел 1: Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно управление на институцията.

Дейност 1. *Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:*

1. Изготвяне на анализ на образователния процес в институцията в контекста на националните образователни политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените.

Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.

2. Приемане на вътрешноинституционални документи, отразяващи политиките на ОУ „Епископ Софроний Врачански“, гр. Видин. Своевременна актуализация на документацията спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

3. Актуализиране на училищната система за управление на качеството.

3.1. Разработване на общи и специфични мерки за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на институционалната среда, възпитанието и социализацията на учениците, училищно партньорство със заинтересовани страни.

3.2. Адаптиране на политики за постигането на образователните цели, регламентирани в ЗПУО и в ДОС.

3.3. Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Наредба № 4/2015 г. за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с общественния съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование и утвърждаването им от директора на училището.

3.4. Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

3.5. Изграждане на училищни екипи за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика.

3.6. Предефиниране на политики, приоритети и ценности.

а) ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.

б) изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.

3.7. Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания.

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти:
  - 1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.
  - 1.2. Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.
2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджета.
  - 2.1. Актуализиране на системата за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и разработване на
    - а) счетоводна политика на образователната институция;
    - б) стратегия за управление на риска;
    - в) вътрешни правила за антикорупция, за двоен подпис, за предварителен и за текущ контрол, за анализ на натовареността и за текущо наблюдение и самооценка;
    - г) система за документооборот;
    - д) политика за работа с информационни системи и активи и за информационна сигурност и правила за достъп до информация;
    - е) отговорности по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.
  - 2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.
  - 2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.
  - 2.4. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.
  - 2.5. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.
  - 2.6. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.
  - 2.7. Ефективно използване, подобряване и обогатяване на МТБ на училището. Включване на учениците в естетизирането и поддръжката на МТБ , съобразно целите на ОВП и собствените им вкусове и предпочитания.

Дейност 3: Квалификационна дейност

1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешноинституционално ниво:
  - 1.1. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.
  - 1.2. Приемане на план за квалификация, като част от годишния план в съответствие с приоритетните области за продължаващата квалификация, с националната и регионалната политика и съобразно потребностите от квалификация на педагогическите специалисти в съответния регион.
  - 1.3. Утвърждаване на наставничеството.
  - 1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.
  - 1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.
  - 1.6. Отчитане на резултатите от проведената квалификационна дейност: мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.
2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции:

2.1. Изграждане на система за продължаваща квалификация.

3. Споделяне на ефективни практики.

3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

а) дни на отворени врати, провеждани под формата на открита практика, събирания на педагогическите екипи по ключови компетентности и др.

б) методически семинари и дискуссионни форуми за презентирание на творчески проекти, резултати и анализ на проведени изследвания, с цел споделяне и насърчаване на иновации и повишаване на нивото на квалификация.

3.3. Споделяне на добрите педагогически практики и взаимните посещения на часовете на учителите и възпитателите – всеки учител и възпитател да представи поне по един урок (самоподготовка, занимание по интереси) пред своите колеги;

3.4. Повишаване резултатите на учениците по български език, литература и подобряване четивната грамотност и презентационни умения на учениците

Дейност 4: Нормативно осигуряване

1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция:

а) правила за документооборота;

б) правила за информационна сигурност;

в) правила за защита на личните данни.

1.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини - осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека.

1.3. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;

1.4. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на ДОС за информация и документите.

Дейност 5: Персонал

1. Разработване на правила и/или процедури при подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.

2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения – делегиране на отговорности (разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение).

3. Изработване на критерии за оценка труда на персонала:

3.1. Изготвени, обсъдени и приети критерии за диференцирано заплащане труда на персонала.

3.2. Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование като стимули за повишаване на мотивацията за професионално усъвършенстване и тяхната активност в развитието на иновативни практики.

4. Актуализиране на вътрешните правила за работната заплата.

5. Разработване на правила за организиране и провеждане на атестиране на педагогическите специалисти: сформирана атестационна комисия, утвърдени информации и инструктажи, пет критерия от областите на професионална компетентност в зависимост от вида на институцията и стратегията за развитието ѝ и на скала за определяне на достигнатата степен на изпълнението им, атестационни карти, декларации, планове за методическо и организационно подпомагане, протоколи, заповеди и др.

5.1. План за методическа и организационна подкрепа и определяне на наставник на педагогически специалисти, получили оценки от атестирането „отговаря частично на изискванията“ или „съответства в минимална степен на изискванията“.

- 5.2. Обвързване на резултатите от атестирането с кариерното развитие на педагогическите специалисти: определяне и утвърждаване от директора на работни места за „старши“ и за „главен“ учител/възпитател, както и възможностите за присъждане на втора и първа степен в рамките на числеността на педагогическия персонал и на средствата от делегирания бюджет.
6. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
- 6.1. Изграждане на комисия/екип за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията
- 6.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

Оперативна цел 2: Изграждане на институционална среда и училищен механизъм за подкрепа и адаптиране на учениците

Дейност 1: Институционална среда

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда.
- 1.1. Актуализиране на правилата за достъп до сградата, за охрана и сигурност с видеонаблюдение.
- 1.2. Приемане на механизъм с мерки и дейности за изграждане на подкрепяща и позитивна институционална среда:
- 1.2.1. приемане на различните форми на обучение, регламентиране условията за промяна в правилника за дейността на училището;
  - 1.2.2. сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.
  - 1.2.3. сформирание на ГУТ и училищна комисия по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете.
- 1.3. Създаване на възможности за включване на ученика в различни форми за занимания по интереси в зависимост от неговите интереси и потребности;
- 1.4. Осигуряване на условия за възможност за гъвкаво, интерактивно и адаптивно обучение.
- 1.4.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
  - 1.4.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
  - 1.4.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване) и използване на електронно четими учебници.
  - 1.4.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменяне и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;
  - 1.4.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

Дейност 2: Превръщане на училището в приобщаваща и подкрепяща среда

1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП (достъпна среда, ресурсна подкрепа)
2. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин:
- а) допълнително обучение по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
  - б) консултации по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
  - в) взаимодействие с образователен медиатор;
  - г) сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование и др.
3. Утвърждаване на политики за работа с ученици от уязвими групи:
- 3.1. Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето, дирекция „Социално

подпомагане“ и др.

3.2. Изготвяне на писмени предложения до съответната дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура за ученици, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на всеки конкретен ученик.

4. Утвърждаване на политики за превенция на ранното отпадане от образователната система:

- а) участие на педагогически специалисти в дейности на екипи по обхват: посещения по домовете на учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини и разговори с родители/настойници/ лица, полагащи грижи;
- б) системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в училище;
- в) предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане;
- г) предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот.

5. Приемане/актуализиране на правила за разрешаване на възникнали конфликти:

5.1. Сформиране на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

5.2. Изграждане на механизъм за противодействие на тормоза и насилието: превенцията и интервенцията при разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността.

6. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

6.1. Съвместна работа на педагогическите специалисти/класните ръководители по изпълнение на мерките за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес:

- а) насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
- б) индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
- в) участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището.

7. Изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информация, свързана с дейността на училището: актуална интернет страница на училището, електронен дневник, електронно портфолио на класа и др. за формиране на чувството за принадлежност към институцията у всеки възпитаник.

8. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията: интернет страница на училището, фейсбук-групата на училището, електронни адреси и др. с оглед утвърждаване положителния облик на училището в общността.

9. Защита на личностното достойнство на учениците и учителите в синхрон с демократичните процеси в обществото.

Дейност 3: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

1. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот: здравни беседи, дискусии с представители на здравни организации, викторини и състезания.
2. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците: състезания на открито, почистване на класната стая, двора на училището, спортните площадки, др.
3. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.

Оперативна цел 3: Управление на образователния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене.

Дейност 1: Учебна дейност

1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране от страна на учителя:

1.1. Самостоятелно планиране на дидактическата работа за практическото изпълнение на заложените цели на обучението и за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма за придобиване на общообразователната подготовка в съответствие с предвидените учебни часове по учебен план.

1.2. Насоченост към ритмичното усвояване на учебното съдържание по съответния учебен предмет за даден клас и за осъществяване на съответстващите учебни дейности за гарантиране на изпълнението на цялата учебна програма.

1.2.1. Съобразяване на дидактическата подготовка на урока с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост.

1.2.2. Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици.

1.2.3. Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за упражнения, преговор и обобщение, както и за контрол и оценка, съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.

1.2.4. Адаптиране на планираната дидактическа работа за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.

1.2.5. Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове, в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване:

2.1. Установени дефицити и набелязване на мерки (допълнително обучение и/или консултации) за компенсиране;

3. Изготвяне и утвърждаване на график за датите за контролни и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите.

4. Изготвяне на критерии за оценяване, запознаване на учениците и родителите им с тях.

5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

6. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването_съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

7. Анализ на резултатите и постиженията на учениците: средните резултати на училището от националното външно оценяване, средните резултати за областта и за страната.

3. Планиране и реализация на дейности по осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда, зачитане на учениците като активни участници в образователния процес.

4. Осигуряване на условия за формиране на патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности чрез участие на учениците в:

а) организиране и провеждане на училищни празници и събития съобразно календара на националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници (честване на годишнини, отбелязване на значими за историята ни събития, на патрона на паралелката, училището, дискуссионни форуми по актуални теми и др.);

б) ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището.

5. Участие в организиране и провеждане на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.

а) здравословен начин на живот;

б) екологично възпитание чрез проектни дейности, състезания и др.;

в) физическа активност и участие в спортни дейности.

6. Утвърждаване на позитивна дисциплина:

- Приемане на правила за поведение в паралелката.
  - Приемане, утвърждаване и спазване на етичния кодекс на общността.
  - Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията.
7. Поощряване на учениците с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.
8. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в ОВП. интернет страници и др.).

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците:

1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

1.1.1. Подкрепа за личностно развитие на ученика (мерки за обща и допълнителна подкрепа).

2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката: използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип, организиране на обучения на връстници от връстници от училище, развиване на лидерство, участие в клубове и неформални групи по интереси и др.

2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката: използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип, организиране на обучения на връстници от връстници, въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти и отпадане от училище.

3. Утвърждаване на позитивен организационен климат в институцията:

3.1. Планиране и реализация на дейности по осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда, зачитане на учениците като активни участници в образователния процес.

3.2. Осигуряване на условия за формиране на патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности чрез участие на учениците в:

- а) организиране и провеждане на училищни празници и събития съобразно календара на националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници (честване на годишнини, отбелязване на значими за историята ни събития, на патрона на паралелката, училището, дискуссионни форуми по актуални теми и др.);
- б) ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището.

3.3. Участие в организиране и провеждане на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.

а) здравословен начин на живот;

б) екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.;

в) физическа активност и участие в спортни дейности.

3.4. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми, проблемно поведение и др.

3.5. Развиване на система за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за подобратата организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия потенциал на учениците, като възможности за увеличаване на привлекателността на училището.

4. Утвърждаване на позитивна дисциплина:

4.1. Приемане на правила за поведение в паралелката.

4.2. Приемане, утвърждаване и спазване на етичния кодекс на общността.

4.3. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията.

4.4. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

4.5. Поощряване на учениците с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

4.6. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в ОВП.

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО в края на IV и на VII клас.

2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма за ученици със СОП, които са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план.

5. Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

6. Подготовка на ученици за участие в състезания, олимпиади, конкурси и др.

Дейност 5: Постигане на високи педагогически постижения

1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

2. Планиране, координиране, управление и контрол на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

3. Създаване на условия за включването на педагогически специалисти във форми за продължаваща квалификация – вкл. финансови.

4. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици на състезания, олимпиади и др.

Оперативна цел 4: Партньорство и сътрудничество разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители – наставничество.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището: сформирани екипи и комисии.

2. Приети мерки за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическия екип, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление.

2.1. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.

2.2. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и инициативи на паралелките.

2.3. Реализиране на дейности за проучване нагласите и отношенията на родителите по конкретни въпроси – проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.4. Провеждане на разяснителни кампании сред родителите на общи родителски срещи (прием, първи учебен ден, организация и провеждане на НВО, др.).

2.5. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организирани от училището извънкласни дейности.

- а) коледни конкурси;
- б) празници на словото;
- в) училищни изложби;
- г) форуми за превенция на агресията и насилието;
- д) участие в акции за събиране на помощи за деца в тежко социално;
- е) ден на таланта и др.

3. Сътрудничество със социалните партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, квалификация, предложения, мнения, становища по съвместни проекти, модернизирани на материалната база на институцията.

Дейност 2: Взаимодействие със заинтересовани страни

1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

1.1. Партньорство с висши училища и обучаващи организации за организиране на продължаваща квалификация на учителите.

1.2. Партньорство с други училища в областта и страната за обмяна на добри педагогически практики, за организирането на различни състезания и културни събития.

1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2. Взаимодействие с дирекция „Социално подпомагане“, Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

1. Утвърдена стратегия за развитие на училището.
2. Утвърден план за действие и финансиране за съответната учебна година.
3. Актуализирани правила за приемане на вътрешноинституционални политики.
4. Приет бюджет на училището, тримесечни отчети.
5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове.
6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация.
7. Изградени училищни комисии и екипи.
8. Разработена или актуализирана система за финансово управление и контрол (СФУК).
9. Наличие на училищен сайт с актуална информация.
10. Утвърдена процедура по постъпване, приемане и разходване на извънбюджетните средства:
  - 10.1. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорства дарения спрямо общия бюджет на училището.
  - 10.2. Брой договори за привличане на алтернативни източници за финансиране.
11. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.
12. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация.
13. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в обучения, организирани от специализирани обслужващи звена, от висши училища, научни организации или от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени от МОН.
14. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешноинституционални документи.
15. Наличие на училищен архив и актуализиран правилник за архивиране на документите, утвърдена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.

16. Утвърдени правила за подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
17. Утвърдени правила и критерии за оценка труда на персонала.
18. Създадени безопасни условия за обучение, възпитание и труд.
19. Утвърдена програма за занимания по интереси и сформирани различни форми (клубове, ателиета и др.), съобразени с интересите на учениците и възможностите на училището.
20. Изградена достъпна образователна и физическа среда.
21. Брой извършени взаимни наблюдения на уроци, брой попълнени карти за наблюдение на урока.
22. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV и VII клас.
23. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.
24. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици.
25. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
26. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.
27. Намаляване броя на отсъствията на учениците и контрол на посещаемостта.
28. Брой на учениците – второгодници.
29. Брой проведени срещи с институции: дирекция „социално подпомагане“, Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
30. Брой проведени инициативи с включване на родители: проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност, родителски срещи, проведени проучвания, анкети и др.
31. Брой на реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.
32. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
33. Брой учители, подготвили ученици на състезания, олимпиади и др.
34. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
35. Брой ресурсни учители, назначени педагогически съветник и/или психолог, логопед в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.
36. Други по преценка на институцията.